

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autor: Josef Kraus

Datum: 19.10.2011

Škola: Integrovaná ZŠ a MŠ Trnová, Trnová 222, okres Plzeň - sever

Šablona: IV/2 - Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji matematické gramotnosti žáků základních škol

Číslo sady: 01

Název sady: Číslo a početní operace

Číslo DUM: 05

Název DUM: Jednotky času - převody

Metodický list - anotace:

Žák se učí a upevňuje si správné zásady, postupy při převodech jednotek času, uvědomuje si fyzikální veličinu – čas, jeho projevy apod. Učí se uvažovat v čase a řešit reálné životní situace vzhledem k časovým úsekům. Poslední 2 listy vypracuje žák písemně do sešitu nebo pracovní list.

Jednotky času

- Lidé od prvopočátku pozorovali, jak se věci kolem nich mění, jak vznikají, zanikají, jak se mění příroda, lidé a zvířata kolem nich. Pozorovali, že některé změny trvají velmi dlouho a některé naopak velmi krátce.
- Vznikla tedy potřeba tyto doby změn nějak ujednotit a dokázat měřit.

Čas

- Čas – něco na co nemůžeme sáhnout
- Čas – něco co nevidíme, neslyšíme

Všichni víme, že

je přítomen v každé chvíli a v každém okamžiku. Plyne všem a všemu stejně, nelze jej ovlivnit.

Změny v čase

- Některé děje a změny trvají velmi dlouho, často na ně lidský život ani nestačí
- Některé změny pak zase velmi krátce

Měření času

- Čím je lidská civilizace vyspělejší, dokáže měřit časové úseky přesněji. Používá k tomu různé přístroje pro měření času, kterým říkáme časoměřiče, měřiče časomíry nbo prostě - hodiny.
- Připomeneme si některé z dávných dob i ze současnosti

Měření času

- Dlouhou dobu lidé neuměli čas měřit, nakonec již v Babylónu poprvé rozdělili lidé den na dvanáct částí, toto dělení zůstalo dodnes. Prvními přístroji byly pravděpodobně stínové (sluneční) hodiny. Zapíchnutá tyč měnila v průběhu dne svoji délku a směr – toto se pravidelně denně opakovalo a stalo se základem pro měření času

Sluneční hodiny

Měření času

- Nevýhodou slunečních hodin bylo, že neměřily čas v noci a při zatažené obloze. Lidé proto vymysleli další přístroj, který měřil čas - přesypávání stejného množství písku nebo protékání vody úzkým otvorem z místa na místo (z nádoby do nádoby)

Přesýpací, vodní hodiny

Měření času

- Nevýhodou těchto hodin bylo, že se musely neustále hlídat a včas otočit nebo doplnit tekutinu. Byly také poměrně nepřesné, lidé neuměli tehdy ještě udělat naprosto stejné otvory a tak tyto přístroje měřily čas rozdílně.

První hodinové stroje a hodiny

- S rozvojem řemesel a techniky vznikaly první hodinové stroje – nejprve velké, později malé. Tyto stroje vyráběli první hodináři.
- Byly poháněny péry nebo závažími.

První hodinové stroje a hodiny

Moderní hodiny

- Dnes se využívá k pohonu strojků mnoho druhů energie – od elektrické přes původní mechanickou (závaží, péra) až po naprosto přesné hodiny poháněné atomovou energií.

Elektrické hodiny

Jednotky času

- Pro měření času zavedli lidé jednotky, které pojmenovali a naučili se je měřit

Základní jednotkou času je

1 sekunda (s) (vteřina)

Od ní pak zavedli další jednotky

1 minuta (min)

1 hodina (h)

1 den, týden, rok atd.

Jednotky času

Jednotky času

1 den = 24 hodin

1 hodina = 60 minut

1 minuta = 60 sekund

Převody jednotek - doplň

- 2 h = ... min
- 165 min = ... h.....min
- 1 den = ... min
- 2 min 13 s = ... s
- 2 dny = ... h
- 365 min = ...h ..... min

Slovní úkol

Maminka jela k babičce na návštěvu.
Ráno vyjela autobusem v 7 h 35 min. Jela
tři čtvrtě hodiny, potom ještě čtvrt hodiny
šla pěšky do babiččina bytu. V kolik hodin
došla k babičce?

- *Autorem veškerého materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Josef Kraus*